

Spr. 2520. von jungen Bäumen: हुम° HARIV. 3478. शाल° MBH. 3, 11690. 7, 2504. Hip. 2, 18. पूग° BHĀG. P. 4, 9, 54. 21, 3. चूत° 3, 21, 42. शाक° viell. eine best. Gemüsepflanze MĀRK. P. 59, 14. — 2) Schiff, Boot AK. 3, 4, 14, 62. H. 876. H. an. MED. HĀR. 142. HALĀJ. 3, 33. UGĀVAL. भिन्न° (बणिज्) MBH. 7, 2522. धर्मपोतेन संतर 12, 12961. पोतैः पवनविनितैः HARIV. 3530. 8363 (neben पानपात्र). Spr. 1823. VARĀH. BRH. S. 47, 12. °च्युत HIT. III, 51. RĀGA-TAR. 4, 503. भवसिन्धु° BHĀG. P. 3, 21, 14. 4, 23, 39. MĀRK. P. 92, 26. ÇATR. 14, 194. 196. neutr. KATHĀS. 26, 116. — 3) Kleid, Gewand MED. HALĀJ. 2, 393. — 4) Fundament eines Hauses (vgl. पोत) MED. — 5) ein Fötus ohne Eihaut, = जरापुरहितो गर्भः H. 1335; eine zur Erkl. von पोतञ्ज angenommene Bedeutung. — Vgl. मूलपोती.

पोतक (von पोत) 1) m. a) das Junge eines Thieres: मृग° R. 3, 67, 6. मर्कट° KATHĀS. 37, 116. मे (हस्याः) प्रजातान्योतकान्मुतान् 43, 157. कपोत° Spr. 2230. चूत° ein junger Mangobaum DAÇAK. in BENF. Chr. 179, 9. — b) N. pr. eines Nāga: कलशपोतकी MBH. 5, 3627. Statt dessen कलशपोतकः 1, 1552. — c) Fundament eines Hauses; s. गृह°. — 2) f. पोतिका, = पूतिका, पोतकी, उपोदिका eine best. Gemüsepflanze, Basella lucida oder rubra BHAR. zu AK. 2, 4, 5, 23. ÇKDR. TRIK. 3, 3, 398. = मूलपोती RĀGĀN. im ÇKDR. = शतपुष्पा Anethum Sowa Roxb. ebend. Vgl. नुद्र°, मूलक°. — 3) f. पोतकी a) Basella lucida oder rubra ÇABDAM. im ÇKDR. — b) ein best. Vogel, Turdus macromus (इयामा) RĀGĀN. im ÇKDR. VARĀH. BRH. S. 87, 5. °रुत Verz. d. B. H. No. 897.

पोतञ्ज adj. ohne Eihaut zur Welt kommend, von Elephanten und einigen andern vierfüßigen Thieren, während Menschen, Rind u. andere vierfüßige Thiere जरायुज sind, H. 1333.

पोतधारिन् (पोत + धा°) m. Schiffsherr, Schiffer ÇATR. 14, 193.

पोतन, f. पोतनी gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41.

पोतप्लव (पोत + प्लव°) m. Schiffer VARĀH. BRH. S. 10, 10.

पोतवणिज् (पोत + व°) m. ein seefahrender Kaufmann AK. 1, 2, 3, 12. H. 875. HALĀJ. 3, 33.

पोतभङ्ग (पोत + भङ्ग°) m. Schiffbruch Spr. 1072. KATHĀS. 26, 119.

पोतर (von 1. पू) UṆĀDIS. 2, 96. P. 3, 2, 135. VĀRT. 1. und पोतर m. Decl. P. 6, 4, 11. VOP. 3, 65. 1) Läuterer, Reiniger; Bez. eines der sechs-zehn Rtvig des ausgebildeten Rituals, welcher Genosse des Brahman ist: यः पोता स पुनातु नः RV. 9, 67, 22 (VS. 19, 42). 1, 94, 6. 2, 3, 2. स सव् परिणीयते होता मन्त्रा दिविष्टिषु। उत पोता नि षीदति 4, 9, 3. 7, 16. 5. AIT. BR. 6, 10. fgg. ĀÇV. ÇR. 4, 1, 9, 4. ÇAT. BR. 4, 3, 4, 22. 5, 4, 3, 22. 12, 1, 2, 8. KĀTJ. ÇR. 7, 1, 6. 9. 8, 6, 21. 9, 13, 21. LĀTJ. 9, 1, 22. 2, 14. 6, 6. HARIV. 11362, wo पोतारं st. होतारं zu lesen ist; vgl. MUIR, ST. I, 37 und HARIV. LANGL. II, 297. gaṇa उद्गात्रादि zu P. 5, 1, 129. — 2) Bein. Vishṇu's UGĀVAL.

पोतरक N. pr. = पोतल BURN. Intr. 542.

पोतरत्न (पोत + रत्न°) m. Steuerruder ÇABDAM. im ÇKDR.

पोतल N. pr. eines alten Seehafens am Indus, = Πατάλα der Alten; später übertragen auf die Residenz des Dalailama in Lhasa Journ. of the As. S. of Beng. VI, 348. fg. BURN. Intr. 542. Die Schreibart पोताल (Z. f. d. K. d. M. 3, 173. LIA. I, 97. II, 181. SCHIEFNER, Lebensb. 233[3]) ist eine unberechtigte.

पोतलक N. pr. eines Berges (= पोतल?) VJUTP. 102.

पोतलकप्रिय (पो + प्रिय) m. N. pr. eines Buddha TAIK. 1, 1, 16.

पोतवाह (पोत + वाह°) m. Schiffsführer, Schiffer, Matrose AK. 1, 2, 3, 12. H. 876.

पोताच्छादन (पोत + छा°) n. Zelt HĀR. 69.

पोताधान (पोत + धा°) n. Fischbrut AK. 1, 2, 3, 19. TRIK. 1, 2, 21. H. 1347. HĀR. 187. HALĀJ. 3, 39.

पोताल 1) m. N. pr. eines Brahmanen Ind. St. 3, 483; vgl. u. कैण्डिन्य am Ende. — 2) unberechtigte Schreibart für पोतल.

पोतास m. eine Art Kampher RĀGĀN. im ÇKDR. Ob engl. potash?

पोतिमत्सक m. N. pr. eines Fürsten MBH. 5, 83. — Vgl. पोण्डमात्स्यक.

पोतु (von 1. पू) m. = मानभाण्डशोधक H. 883, Sch. bei der Erklärung von पोतव.

पोतयो f. = पोतानां समूहः gaṇa पाशादि zu P. 4, 2, 49.

1. पोत्रं (von 1. पू) n. 1) das Soma-Gefäß des Potar: पोत्राद्यन्तं पुनीतन RV. 1, 15, 2. वेधिं क्षेत्रमूत पोत्रम् 76, 4. पोत्रादा सोमं पिबत 2, 36, 2. 37, 2. 4. — 2) das Amt des Potar RV. 2, 1, 2. KĀTJ. ÇR. 9, 8, 12. — Vgl. 2. पोत्र.

2. पोत्र (wie eben) n. 1) die Schnauze des Ebers P. 3, 2, 183. AK. 3, 4, 25, 182. H. an. 2, 441. MED. r. 62. HALĀJ. 3, 46. RT. 1, 17. — 2) Pflugschar P. AK. H. an. MED. HALĀJ. — 3) Kleid, Gewand (वस्त्र) H. an. MED. st. dessen वस्त्र Donnerkeil ÇKDR. WILS.

3. पोत्र n. Schiff, Boot UṆĀDIR. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDR. Falsche Form für पोत.

पोत्रायुध (2. पोत्र + घ्रा°) m. Eber RĀGĀN. im ÇKDR.

पोत्रिदंष्ट्राज (पोत्रिन् - दं + ज°) m. ein best. Edelstein, der in den Hauern des Ebers entstehen soll, ÇABDĀRTHAK. bei WILS.

पोत्रिन् (von 2. पोत्र) m. Eber AK. 2, 5, 2. H. 1287. HALĀJ. 2, 71.

पोत्रिरया (पोत्रिन् + रय°) f. Bein. der Mājā (nach dem Index) bei den Buddhisten TRIK. 1, 1, 13.

पोत्रीय adj. auf den Potar bezüglich, dem P. gehörig: ऋतुपात्र AIT. BR. 3, 50. 6, 14. KĀTJ. ÇR. 24, 4, 42.

पोथको f. best. Gekwüre an den Augenlidern SUÇA. 2, 303, 9. 308, 11. 332, 21. °कि 320, 7. — Vgl. पोथिक.

पोपुव nom. ag. vom intens. von 1. पू Sch. zu P. 1, 1, 4. 2, 4, 74.

पोपालदह N. pr. eines Teichs KSUPTICAV. 42, 21.

पोर s. नील°.

पोल्ल von पुल् gaṇa ज्वलादि zu P. 3, 1, 140. m. Masse, Menge WILS.

पोलिका f. eine Art Kuchen H. 398. BHĀVAPA. im ÇKDR. — Vgl. पूलिका, पोली, पौलो, पूपाली u. s. w.

पोलिन्द m. Mast oder Rippe eines Schiffs TAIK. 1, 2, 13. H. 878. — Vgl. पादारक, पदार, पादालिन्द, पुलिन्द.

पोली f. eine Art Kuchen TRIK. 2, 9, 14. — Vgl. पोलिका.

पोष (von 1. पुष्) m. 1) Gedeihen, Wachstum, Vermehrung; Fülle, Wohlstand RV. 1, 1, 3. 142, 10. 5, 3, 9. 8, 23, 21. दधन्धयिं मयि पोषम् 9, 66, 21. गवाम् 1, 93, 2. 9, 65, 17. AIT. BR. 4, 27. रायस्पोषः (vgl. P. 8, 3, 53. fg.) RV. 1, 123, 1. 166, 3. 2, 21, 6. 40, 4. AV. 1, 9, 4. पोषं रयीणामरिष्टं तनूनाम् PĀN. GRHJ. 1, 18. ऋचां वः पोषमास्ते पुष्वान् copia RV. 10,